

GOOSEHUNT;

Reduksjon av beiteskader forårsaket av migrerende gjess ved hjelp av bestandskontroll

I prosjektet skal forskere undersøke og demonstrere adaptiv organisering og medforvaltning i en region der lønnsom gårdsdrift utfordres av avlingskader forårsaket av beitende gjess.

I et prosjekt finansiert av Norges forskningsråd (forskningsprogrammet Natur og næring) og miljøvernmyndighetene (Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Direktoratet for naturforvaltning) er hovedfokus på den Svalbard-hekkende bestanden av kortnebbgås som raster i Nord-Trøndelag vår og høst. Den dramatiske økningen i de europeiske gåsebestandene forårsaker store konflikter med landbruksinteresser da gjessene samler seg på landbruksareal for å beite. Et økt jaktpress, gjennom hensiktsmessig lokal organisering av jakt, kan regulere kortnebbgåsbestanden og dermed redusere skadene de forårsaker om våren. Det er en økende aksept for de mange oppfordringene om å øke jakten slik at konfliktene kan dempes. Motstridende interesser og uhensiktsmessig jaktpraksis er ofte hindre for en effektiv bruk av viltressursene.

Hovedmålet i prosjektet er å utvikle et rammeverk for et samarbeid om en lokalbasert organisering av gåsejakt, som er forenlig med bærekraftig forvaltning og legger til rette for sameksistens mellom gåsebestander og landbruk. Prosjektet tar sikte på å utvikle kunnskap som støtter opp om et økonomisk bærekraftig landbruk, gjennom samarbeid mellom gårdbrukere, jegere, naturforvaltning og andre lokale interesser.

Prosjektet har en tverrfaglig innfallsvinkel, og tar sikte på å utvikle en fleksibel modell for jaktuttak av gås i nært samarbeid med lokale interessegrupper og forvaltningsinstitusjoner. Nord-Trøndelag er valgt som studieområde på grunn av de store økonomiske tapene vårrastende kortnebbgjess representerer for gårdbrukerne og der høstjakta på gjess er økende. Kunnskap som kan bidra til bestandsregulering er også etterspurt av næringsinteressene. Resultater fra prosjektet vil belyse hvor vidt jakt er et godt virkemiddel for bestandsreduksjon, som i neste omgang kan redusere skadeomfanget om våren. Det vil også demonstreres hvorvidt en optimal organisering av jakten faktisk reduserer bestandsstørrelsen av kortnebbgjess med en påfølgende reduksjon i beiteskader om våren, og/eller endrer gåsas adferd på grunn av endret jaktpraksis om høsten.

I prosjektet evalueres nåværende jaktpraksis, tilrettelegging for jakt og de sosiale og økonomiske forhold som har betydning for de ulike parter i landbruk-gås konflikten. Videre vil partenes motivasjoner til å engasjere seg i et system som er basert på frivillige avtaler vurderes, samt gjennomførbarheten av et slikt system. Stedsspesifikke romlige modeller vil utvikles for å predikere gjessenes fordeling på arealer under ulike jaktregimer. Modellene vil gi de involverte partene grunnlag for å vurdere organiseringen av jakten i forhold til målet om økt jaktuttak samtidig som det tas hensyn til de ulike parters interesser.

Ytterligere informasjon om prosjektet kan fås ved å kontakte prosjektleder

Ingunn Tombre,
seniorforsker NINA, tel: 934 66 723